

Таким чином, сучасна динаміка у юридичній науці та разом із тим складність багатьох правових явищ, зокрема механізму реінтеграції тимчасово окупованих територій України, зобов'язують науковий осередок розвивати правову доктрину з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України у тому числі з позиції філософії, соціології, економіки, психології, юриспруденції, управлінської та інших наук. Втілення в життя вказаного потребує абсолютно якісно спланованого та інтенсивного підходу й, ключове, має відбуватися на засадах методологічного плюралізму.

1. Оборотов Ю. М., Овчиннікова А. П., Завальнюк В. В. та ін. *Методологія та інноватика загальнотеоретичної юриспруденції* : монографія / за ред. Ю. М. Оборотова. Одеса : Фенікс, 2019. 420 с.
2. Омельчук І. В. *Плюралістичний підхід у філософії та методології наукового пізнання* : дис. ... канд. філос. наук : 09.00.09. Київ, 2017. 224 с.
3. Дубов Г. О. *Плюралізм правової методології: зміст, особливості інтерпретацій та умов формування на сучасному етапі розвитку юридичної науки*. *Часопис Київського університету права*. 2011. № 1. С. 48–51.
4. Хелбінг Д. *Плюралістичний підхід до моделювання складних систем*. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Соціологія*. 2014. Вип. 1. С. 76–86.
5. Гетьман І. В. *Трансформації у правовій доктрині: плюралізм методологій, концепція правового спілкування, правова герменевтика*. *Проблеми законності*. 2014. Вип. 125. С. 24–31.
6. Рабінович П. М. *Верховенство права з позицій європейсько-міжнародного та українсько-конституційного судочинства*. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2006. № 3 (53). С. 12–20.
7. Шишка Р. Б. *Методологія досліджень за спеціальністю 12.00.03*. *Вісник Київського університету права*. 2016. № 4. С. 150–152.
8. Петришин О. В., Лук'янов Д. В., Максимов С. І., Смородинський В. С. та ін. *Загальна теорія права* : підруч. / за ред. О. В. Петришина. Харків : Право, 2020. 568 с.
9. Савчин М. В. *Сучасні тенденції конституціоналізму у контексті глобалізації та правового плюралізму* : монографія. Ужгород : РІК-У, 2018. 440 с.

УДК 342.72/.73+347.152+172.1
DOI: 10.31733/15-03-2024/1/210-211

Володимир МЕЛЬНИК
аспірант кафедри управління
та адміністрування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДІЯЛЬНІСТЬ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Діяльність громадянського суспільства в сфері забезпечення національної безпеки є важливим елементом сучасного політичного та соціального життя. Національна безпека включає в себе захист територіальної цілісності, політичної стабільності, економічного добробуту та соціальної гармонії країни. Громадянське суспільство, включаючи неприбуткові організації, активістські групи, медіа та інші цивільні установи, відіграє ключову роль у забезпеченні цих аспектів безпеки.

По-перше, громадянське суспільство виступає як механізм контролю за діяльністю влади та виконавчих структур. Через моніторинг діяльності уряду, розкриття корупційних схем, аналіз законопроектів та публічні кампанії громадянське суспільство забезпечує дотримання принципів правової держави та збереження політичної стабільності.

По-друге, громадянське суспільство активно залучається до реалізації проєктів соціального розвитку та підтримки вразливих груп населення. Це можуть бути програми з підтримки мігрантів, допомоги біженцям, проєкти з підвищення освітнього рівня та інші ініціативи, спрямовані на зміцнення соціальної гармонії та відновлення довіри до влади.

По-третє, громадянське суспільство відіграє важливу роль у формуванні громадської думки та підтримці національної ідентичності. Через освітні та інформаційні проєкти, культурні ініціативи та розвиток громадянського активізму воно сприяє зміцненню національного об'єднання та відповідальності перед власною країною.

Однак успішна діяльність громадянського суспільства у сфері національної безпеки потребує відкритості та співпраці з державними структурами. Важливою умовою є розуміння

і прийняття з боку обох сторін ролі та значення громадянського суспільства у зміцненні національної безпеки.

Національна безпека побудована на захисті та підтриманні порядку в дихотомії громадської безпеки та міжнародної безпеки. У внутрішній політиці національна безпека означає підтримання громадського порядку, суспільної безпеки та правопорядку. У зовнішній політиці вона класифікується як захист прав та інтересів на основі міжнародних угод та критеріїв [1, с. 29]. Прогрес у комунікаціях та технологіях, зокрема інформаційних, вимагає проникності кордонів і переходу до міжнародної системи безпеки, функціонального співробітництва та інтеграції у сфері економіки та безпеки. Непередбачувані зміни в парадигмі безпеки та політиках активізують інтегрований механізм, який надає пріоритет глобальній системі в державно-орієнтованій політиці аналітичного підрозділу [1, с. 53–55].

Кіберпростір сьогодні дозволяє суб'єктам розширювати свою владу в просторі соціальних медіа в масштабах і складності, які раніше вважалися неможливими. Соціальні медіа – це технологічна життєва сила, яка не тільки об'єднує, надихає, інформує, навчає та допомагає, але й має силу калічити. Вони допомагають людям організовувати революції та зворушення в усьому світі, вербувати терористів, заохочувати напади, прославляти банди та поширювати насильство. Активісти та окремі особи почали використовувати соціальні медіа, щоб спілкуватися одне з одним, підвищувати свій голос, координувати дії проти уряду та правоохоронних органів, а також просувати аспекти дій, що змінюють історії та світ. Арабська весна 2011 р. та повстання в Лондоні 2011 р. є суперечливими, але переконливими прикладами того, як соціальні медіа вплинули на питання національної безпеки. У 2020 р. протести, що почалися після смерті Джорджа Флойда, спричинені жорстоким поводженням з поліцейським у США, стали одним із найяскравіших індикаторів того, на що здатні соціальні мережі. Демонстрації, які в одну мить охопили весь світ, об'єднали сотні тисяч або навіть мільйони людей, які ніколи раніше не знали одне одного, через соціальні мережі. Завдяки цим мережам, котрі можна назвати віртуальним братерським зв'язком, географічні відстані майже повністю знівельовано. Соціальні мережі далеко не завжди приносять користь як у людському, так і державному вимірах. Хоча те, що є «добрим» для людей, іноді може бути «поганим» для держав, природно, протилежне цьому виразу також буде правильним. Хоча наміри, звичайно, суб'єктивні, відомо, що маси, які вживають заходів із каналів соціальних мереж, спричиняють проблему «безпеки» певного масштабу та характеру. Технології дозволили як державним, так і недержавним суб'єктам зловживати ринком ідей і переконань, і цей характер змінив поле бою на всіх рівнях у всьому світі.

Поняття безпеки є складним явищем. Це пов'язане з тим, що питання безпеки продовжує становити серйозний виклик для країн і світової спільноти. Питання, пов'язані зі збереженням або подоланням викликів безпеки в усьому світі, займають важливе місце в міжнародній політичній системі. У зв'язку з цим політики, особи, які приймають рішення, і лідери в усьому світі усвідомили, що безпека залишається безперечним політичним питанням в управлінні. 21 століття створило передові технологічні знання за допомогою платформ соціальних мереж, що підтримують Web 2.0. Наш сьогоднішній світ сповнений передових технологічних знань і навичок, які переосмислюють людське спілкування та взаємодію в сучасному суспільстві. Соціальні медіа можна розглядати як технологічний винахід та інновацію 21 століття. Завдяки своїм якостям вони наближають знання, навички та події до громадськості та революціонізують доступ до інформації. Соціальні медіа можна визначити як Інтернет-сервіси, які дозволяють людині спілкуватися з широкою громадськістю, розуміти, що роблять і думають інші, а також встановлювати зв'язки. Як і всі інші комп'ютерні технології, вони полегшують роботу когнітивних систем, оскільки збирають індивідуальні та соціальні цінності. Це інструмент комунікації, оскільки він дозволяє формувати нові дружні, громадські, особисті та інституційні зв'язки, а також підтримувати існуючі [2].

Отже, діяльність громадянського суспільства в сфері забезпечення національної безпеки є необхідною та невід'ємною складовою сучасного демократичного суспільства. Шляхом спільних зусиль держави та громадянського суспільства можна досягти більш високого рівня безпеки, стабільності та процвітання для країни та її громадян.

1. Şengöz M. Ulusal Güvenlik Yönetimi Felsefesi: Aksiyolojik Paradigma. Ankara : Astana Yayınları, 2019.

2. Chukwuere J. E., Onyebukuva C. F. The Impacts of Social Media on National Security: A View from the Northern and South-Eastern Region of Nigeria. *International Review of Management and Marketing*. 2018. No. 8 (5). P. 50–59.